

Tabelul de sinteză a avizelor cu comentarii la obiecțiile și propunerile formulate de ministerele și autoritățile administrative privind ratificarea *Protocolului Opțional la Convenția cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități*, adoptat la 13.12.2006 la New York

Nr. d/o.	Autorul propunerilor și obiecțiilor	Nr. punctului din proiect	Conținutul propunerilor, obiecțiilor	Motivare
1.	Ministerul Economiei	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
2.	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor,	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
3.	Ministerul Sănătății	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
4.	Ministerul Culturii	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
5.	Ministerul Tineretului și Sportului	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
6.	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
7.	Ministerul Finanțelor	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
8.	Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
9.	Ministerul Educației	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
10.	Casa Națională de Asigurări Sociale	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-

<p>11.</p>	<p>Ministerul Afacerilor Interne</p>	<p>La proiect</p>	<p>În vederea îndeplinirii procedurilor naționale privind semnarea de către Republica Moldova a instrumentului juridic internațional în cauză, se vor aplica prevederile alin. (4) al art. 7 din Legea nr. 595 din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (elaborarea decretului privind inițierea negocierilor pe marginea Protocolului respectiv), iar în caz de urgență – prevederile alin.(3) al art.8¹ din Legea prenotată (inițierea negocierilor și aprobarea semnării realizate într-o procedură unică), urmând a fi luate în considerație și prevederile Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442 din 17.07.2015. În continuare, potrivit art. 11 și 12 din Legea nr. 595 din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, va fi îndeplinită procedura de ratificare a protocolului vizat.</p> <p>Setul de documente transmis spre avizare trebuie să conțină textul Protocolului respectiv, inclusiv în limba engleză.</p> <p>Nota informativă privind inițierea negocierilor pe marginea Protocolului vizat urmează a fi elaborată în conformitate cu prevederile anexelor 1-3 din Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442 din 17.07.2015.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>12.</p>	<p>Procuratura Generală</p>	<p>La proiect</p>	<p>Ratificarea Protocolului Opțional la Convenție ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități (în continuare – PO la CNUDPD) nu va necesita costuri suplimentare, întrucât Protocolul Opțional este doar un protocol procedural și nu prevede obligații noi de fond suplimentar, celor deja recunoscute de Republica Moldova, ca stat-parte la CNUDPD.</p> <p>Ratificarea este o oportunitate de a consolida mecanismul național pentru punerea în aplicare a drepturilor persoanelor cu dizabilități și de afirma angajamentul Republicii Moldova față de principiul nediscriminării și protecției egale a persoanelor cu dizabilități și ca rezultat va avansa procesul de integrare europeană a țării.</p>	<p>Se acceptă.</p>

			<p>Deși acest instrument prevede criterii stricte de admisibilitate, precum termene concrete pentru depunerea plîngerilor, epuizarea căilor de recurs la nivel național, prevenirea dublării plîngerilor între organele tratatelor, mecanismul plîngerilor individuale aduce beneficii clare și pozitive pentru persoanele cu dizabilități. Or, Comisia pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități transmite sugestiile și recomandările sale Statului Participant implicat, precum și reclamantului (art. 5 din PO la CONUDPD).</p> <p>În concluzie, Republica Moldova dispune de un cadru legal avansat privind drepturile persoanelor cu dizabilități. Sistemul național pentru drepturile omului este bazat pe Constituția Republicii Moldova, pe legislația națională și pe instrumentele internaționale, la care Republica Moldova este parte. Republica Moldova a elaborat politici naționale corespunzătoare pentru a promova drepturile persoanelor cu dizabilități. La nivel național există instituții cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii discriminării, inclusiv pe criteriul de dizabilitate. Jurisprudența analizată demonstrează că atât Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, cât și instanțele de judecată dispun de capacitate suficientă pentru a examina plîngeri și pentru a oferi remedii persoanelor cu dizabilități, victime ale discriminării.</p>	
13.	Inspecția de Stat în Construcții	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
14.	Comisia Electorală Centrală	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
15.	Consiliul Coordonator al Audiovizualului	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
16.	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
17.	Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-

18.	Confederația Națională a Sindicatelor	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
19.	Centrul de Asistență Juridică pentru Persoane cu Dizabilități	La proiect	Centrul de Asistență Juridică pentru Persoane cu Dizabilități, exprimă suportul deplin în adoptarea acestui proiect. Considerăm ca acest fapt va contribui la confirmarea angajamentului Republicii Moldova față de protecția egală a persoanelor cu celelalte persoane. De asemenea, solicităm ca în termen cât mai scurt posibil, MMPSF să vină cu inițiativa de ratificare a Protocolului Opțional la Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități.	Se acceptă.
20.	Keystone Moldova	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
21.	Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
22.	Consiliul Municipal Chișinău	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
23.	Consiliul Raional Cahul	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
24.	Consiliul Raional Ungheni	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
25.	Consiliul Raional Soroca	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
26.	Asociația Surzilor Din RM	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-
27.	Asociația Nevăzătorilor din Moldova	La proiect	Propuneri și obiecții nu sunt	-

<p>28. Ministerul Justiției</p>	<p>La proiect</p>	<p>Includerea în setul de acte a proiectului Hotărârii Guvernului privind supunerea spre aprobare a proiectului decretului nu este justificată din punct de vedere legal, deoarece conform art. 7 al Legii nr.159 din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova setul de acte necesare pentru a deveni parte la tratat urmează a fi prezentată Președintelui Republicii Moldova - în cazul tratatelor interstatuale, sau Guvernului - în cazul celorlalte tratate.</p> <p>În ce privește procedura de urmat pentru a deveni parte la tratat, ținem să menționăm că aceasta este descrisă în alin. 2 art. 13 al Protocolului Opțional, care prevede că, Pentru orice Stat sau organizație regională de integrare, care ratifică, confirmă în mod oficial sau aderă la prezentul Protocol după depunerea instrumentului al zecelea, Protocolul va intra în vigoare în ziua a treizecea după depozitarea propriului instrument. Subsecvent, se propune ca Republica Moldova să urmeze procedura de ratificare a Protocolului, similar procedurii îndeplinite în cadrul Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități.</p> <p>Având în vedere faptul că Protocolul conține mai multe prevederi privind cooperarea cu Statul Participant, recomandăm includerea în textul proiectului legii de ratificare a prevederii privind nominalizarea autorității publice responsabile pentru cooperarea cu Comisia pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități.</p> <p>Argumentarea la setul de acte prezentat spre avizare urmează a fi expusă în conformitate cu prevederile anexei nr. 5 la Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442 din 17.07.2015. În ce privește aspectul normativ, recomandăm revizuirea acestuia prin prisma faptului că în rezultatul aderării la Protocol, persoanele sau grupurile de persoane, care pretind că sunt victime a încălcărilor prevederilor Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, vor avea dreptul să adreseze plângeri Comisiei pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități. Subsecvent, se consideră</p>
		<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Pachetul de documente privind inițierea procedurii de ratificare a Protocolului Opțional va fi prezentat spre examinare, conform prevederilor art. 165 din Hotărârea Guvernului nr. 442/2015 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, Parlamentului prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.</p> <p>Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova, nr. 216 din 12 iunie 2017, a fost aprobată semnarea Protocolului Opțional, iar la 27 septembrie 2018 acesta a fost semnat.</p> <p>Potrivit procedurii, în cazul tratatelor deschise spre semnare, acestea sunt inițial semnate, după care sunt supuse procedurii de ratificare, respectiv a fost urmată procedura, exact similar celei îndeplinite în cazul Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, Convenția a fost semnată la data de 30 martie 2007, și ratificată ulterior prin Legea nr. 166 la data de 9 iulie 2010.</p> <p>Apărarea drepturilor, intereselor și libertăților fundamentale ale persoanelor cu dizabilități se face în conformitate cu legislația în vigoare, astfel că respectarea prevederilor Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități de către autoritățile publice centrale și locale, de către instituții și întreprinderi indiferent de tipul de proprietate, de către asociațiile obștești și persoanele cu funcții de răspundere de toate nivelele este asigurată</p>

			<p>necesară amendarea art. 10 al Legii nr. 60 din 20.03.2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.</p> <p>Traducerea textului Protocolului urmează a fi corelată cu textul în limba română a Convenției pentru a asigura utilizarea uniformă a termenilor, spre exemplu textul în limba română a Convenției face uz de termenul Comitet, pe când în textul Protocolului se utilizează termenul Comisie.</p> <p>Ținând cont de recomandările expuse <i>supra</i>, solicităm definitivarea setului de acte, inclusiv sub aspect redacțional, și remiterea acestuia în mod repetat spre avizare.</p>	<p>de societatea civilă și de Avocatul Poporului.</p> <p>Copia traducerii în limba de stat a textului, efectuată suplimentar la etapa inițierii semnării de către Republica Moldova Protocolului Opțional la Convenție, efectuată în anul 2017, a fost ulterior autentificată și confirmată prin ștampilă și semnătură de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene și sunt depozitate și la Arhiva Tratatelor a MAEIE.</p>
29.	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	La proiect	<p>MAEIE susține poziția Ministerului Justiției privind actul prin care urmează a fi aprobată semnarea tratatului menționat <i>supra</i>. Având în vedere că tratatul este unul interstatal, propunerea cu privire aprobarea semnării urmează a fi prezentată Președintelui Republicii Moldova, prin intermediul MAEIE. Astfel, urmează a fi exclus proiectul Hotărârii de Guvern din setul de materiale propus spre examinare.</p> <p>Totodată, se atrage atenția asupra prevederilor art. 10 din Protocolul în cauză, care prevede că acesta este deschis pentru semnare începând cu data de 30 martie 2007. Conform procedurii, în cazul tratatelor deschise spre semnare, acestea sunt inițial semnate, după care sunt supuse procedurii de ratificare. Procedura respectivă este similară celei îndeplinite de Republica Moldova în cazul <i>Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități</i>. Astfel, Convenția a fost semnată la data de 30 martie 2007, de către DI Alexei TULBURE, Ambasador, Reprezentant Permanent al RM pe lângă ONU în temeiul Decretului Președintelui RM nr. 1060-IV din 29 martie 2007, fiind ratificată ulterior prin Legea nr. 166 la data de 09 iulie 2010.</p> <p>Cît privește procedura de ratificare, MAEIE susține comentariile Ministerului Justiției, precum că setul de materiale necesar ratificării Protocolului trebuie să fie prezentat concomitent cu propunerile privind amendarea</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Pachetul de documente privind inițierea procedurii de semnare a Protocolului Opțional a fost prezentat Președintelui Republicii Moldova, conform prevederile alin. (2) al art. 8¹ din Legea nr. 595 din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.</p> <p>Potrivit procedurii, în cazul tratatelor deschise spre semnare, acestea sunt inițial semnate, după care sunt supuse procedurii de ratificare, respectiv urmează să respectăm procedura, exact similar celei îndeplinite în cazul Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, Convenția a fost semnată la data de 30 martie 2007, și ratificată ulterior prin Legea nr. 166 la data de 9 iulie 2010.</p> <p>Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova, nr. 216 din 12 iunie 2017, a fost aprobată semnarea Protocolului Opțional, iar la 27 septembrie 2018 acesta a fost semnat.</p>
				<p>În scopul ajustării actelor normative în vigoare, comunicăm că procedura</p>

30.	Parlamentul Republicii Moldova	La proiect	Comisia politică externă și integrare europeană se pronunță în favoarea semnării Protocolului opțional la Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități.	<p>respectivă a fost inițiată odată cu inițiativa de semnare a Protocolului, astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prin Legea nr. 201/2016 au fost modificate și completate 45 de acte legislative din diferite domenii; - prin Hotărârea Guvernului nr.592 din 24.07.2017, au fost operate modificări și completări la 49 de acte normative în vigoare, din diferite domenii, în vederea ajustării acestora; - prin Legea nr. 66/2017, au fost operate modificări și completări la Codul civil nr. 1107/2002, Codul de procedură civilă nr. 225/2003, Codul familiei nr. 1316/2000, Codul de executare nr. 443/2004, Legea privind sănătatea mintală nr. 1402/1997, precum și în cuprinsul altor acte legislative relevante în materie (în total 16 acte legislative), în vederea reformării instituției capacității persoanei fizice, statutului juridic al adulților și al minorilor cu dizabilități, organizării măsurilor de ocrotire a acestora. <p>Suplimentar, în anul 2018, au fost operate modificări la articolele 50 și 51 din Constituția RM, fiind substitute cuvintele „persoane handicapate” cu cuvintele „persoane cu dizabilități”.</p>
-----	--------------------------------	------------	---	---

Ministru

Marcel SPATARI